***SCHRIFTELIJKE VRAAG***

nr. 863
van **ANNICK DE RIDDER**
datum: 3 juni 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

*Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) - Omzetting project-MER-screening naar MER*

Een milieueffectrapport of MER is een onderzoek dat de mogelijke effecten van bepaalde projecten, plannen, activiteiten,… op mens en milieu proactief moet onderzoeken. Zo kunnen de mogelijke gevolgen in een vroeg stadium worden ingeschat en eventueel worden opgevangen.

Voor projecten, openbaar of particulier, die een aanzienlijk effect op de omgeving teweeg kunnen brengen is dit rapport verplicht op te nemen. Voor bepaalde kleinere projecten, opgenomen in bijlage 3 van het MER-besluit, geldt een screeningsplicht. Hiervoor moet eerst een project-MER-screening (PrMS) worden uitgevoerd en opgenomen in de omgevingsvergunning. Als deze PrMS uitwijst dat er aanzienlijke druk op de omgeving is, moet een volwaardig MER worden opgemaakt.

Als het project niet vergunningsplichtig is, geen aanzienlijke druk uitoefent op de omgeving of niet is opgenomen in bijlage 3 van het MER-besluit, is een PrMS niet noodzakelijk, tenzij de bevoegde overheid er anders over beslist. Als de overheid het toch nodig acht in een PrMS te voorzien voor het project, wordt de lopende vergunningsprocedure stopgezet en moet er een nieuwe procedure worden opgestart met een PrMS in verwerkt.

Ook de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan een PrMS opleggen en alzo de lopende vergunningsprocedure stopzetten. Als er een verzoekschrift tot nietigverklaring van een buurtbewoner wordt ingediend bij de RvVb, kan de raad oordelen om de aangevraagde omgevingsvergunning alsnog te vernietigen.

De impact die een dergelijke uitspraak op het project heeft is substantieel. Door de vernietigingsbeslissing van de raad zal een nieuwe vergunningsaanvraag met onderbouwde PrMS ingediend moeten worden. Deze procedure heeft een doorlooptijd van ongeveer zes maanden, waardoor in vele gevallen de meerjarenplanning in het gedrang komt.

Daarom is het belangrijk project per project grondig te bekijken en op basis van het onderzoek een proportionele beslissing te nemen. Een weigering van de huidige aanvraag en een verplichting tot een PrMS kan enkel gebeuren in geval van de drie eerder vermelde situaties en mag dus niet gebruikt worden als continue regel voor alle vergunningsplichtige projecten. Desondanks wordt er door de RvVb vaak zekerheidshalve een PrMS opgelegd aan projecten waarvan de impact op de omgeving veeleer gering of onbestaande is. Dit heeft een enorme impact op lopende vergunningsaanvragen, de

Vlaams Parlement

planlast en de studiebureaus die nu al de aanvragen niet meer kunnen volgen. Agoria, de sectorfederatie van de industriebedrijven, waarschuwt er in een artikel in De Tijd van 29 april voor dat dit een rem zou kunnen betekenen op nieuwe geplande investeringen in Vlaanderen.

1. Is de minister op de hoogte van bovenstaande bezorgdheden? Vindt ze dit nog in lijn met de oorspronkelijke regelgeving omtrent de PrMS en de rol van de RvVb?
2. Kan de minister meedelen in hoeveel van de gevallen waar een PrMS wordt opgelegd, deze effectief wordt omgezet naar een volwaardig MER, met een onderscheid tussen kleine en grote projecten?

**ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

**ANTWOORD**
op vraag nr. 863 van 3 juni 2022
van **ANNICK DE RIDDER**

---

1. Voor vergunningsplichtige projecten die voorkomen op bijlage III van het project-MER-besluit is minstens een project-m.e.r.-screening noodzakelijk bij de vergunningsaanvraag waarin aangetoond wordt dat het project geen aanzienlijke effecten heeft en bijgevolg geen project-MER noodzakelijk is.

   Volgens de rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) kan een MER-screeningsnota niet meer worden toegevoegd tijdens een administratieve beroepsprocedure. Deze rechtspraak werd bevestigd door de Raad van State (RvS) als cassatierechter.

   In drie cassatiearresten bevestigt de RvS de – intussen vaste – rechtspraak van de RvVb die oordeelt dat er sprake is van een onoverkomelijke legaliteitsbelemmering als in een procedure voor een omgevingsvergunning in graad van administratief beroep blijkt dat het aanvraagdossier onvolledig is bij gebrek aan een project-m.e.r.-screening. Volgens die rechtspraak heeft de beroepsinstantie in dergelijke gevallen een gebonden bevoegdheid om de onvolledigheid van de omgevingsvergunningsaanvraag vast te stellen (RvS 23 december 2021, nr. 252.538, het Vlaamse Gewest; RvS 20 januari 2022, nr. 252.709, de Deputatie van de Provincie Antwerpen en RvS 20 januari 2022, nr. 252.710, De Deputatie van de Provincie West-Vlaanderen. De arresten gingen over de respectievelijke arresten RvVb 12 november 2020, nr. A-2021-0250, Gebruers; RvVb 1 april 2021, nr. A-2021-0837, CBS Kalmthout en RvVb 10 juni 2021, nr. A-2021-1090, CBS Lille).

   Uit de artikelen 13 van het Omgevingsvergunningsdecreet (OVD) (de zogenaamde administratieve lus), artikel 63 OVD (het devolutieve karakter van het administratieve beroep) en artikel 64 (wijzigingsverzoek in beroep), gelezen in combinatie met de memorie van toelichting bij het OVD, blijkt echter dat de decreetgever de uitdrukkelijke bedoeling heeft gehad om de mogelijkheid te bieden aan de beroepsinstantie, om alle eventuele onregelmatigheden van een lopende procedure recht te zetten bij de behandeling van een administratief beroep (hetgeen ook wordt bevestigd in de rechtsleer, zie o.m. P.-J. DEFOORT, "De oplossingsgerichte vergunningsprocedure van het Omgevingsvergunningsdecreet. Over de mogelijkheden tot het wijzigen van een vergunningsaanvraag", *TROS* 2020, 189-199; P.-J. DEFOORT, "De decreetgever geeft een oplossingsgerichte procedure … en krijgt formalistische rechtspraak", *STORM* 2021/2, bijdrage 20; S. FRANCOIS, "Een onvolledige of gebrekkige vergunningsaanvraag remediëren: mogelijkheden en beperkingen", *TROS* 2021, 65-82).

   Om hieraan te remediëren werd in de conceptnota aan de Vlaamse Regering het volgende opgenomen: "*Recente rechtspraak maakt het moeilijk om via de administratieve lus of een wijzigingsverzoek bepaalde gebreken in dossiersamenstelling (zoals het ontbreken van een m.e.r.-screeningsnota) te remediëren, zowel in eerste aanleg als in beroep. Dit zal decretaal worden rechtgezet*". Er wordt thans gewerkt aan een wijziging om de decreetsteksten te verduidelijken in lijn met de bedoeling van de decreetgever.

2. Sinds 2004 werden slechts een 25-tal project-MERs opgemaakt voor bijlage III projecten. Hoeveel van deze procedure volgden uit een negatieve beslissing over een project-m.e.r.-screening (bij aanzienlijkheid van effecten) door de vergunningverlenende overheid kan door de Dienst MER niet worden meegedeeld.